SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS
ET DOMINI NOSTRI DOMINI

BENEDICTI

DIVINA PROVIDENTIA

PAPÆ XIV.

CONSTITUTIO

SUPER

Renovationibus Inveſtiturarum, & aliarum conceſſionum Bonorum directi Dominii Cameræ Apoſtolicæ.

ROMÆ, MDCCXLVIII.

Ex Typographia Rev. Cameræ Apoſtolicæ.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

COncreditum Nobis Apostolicæ Sedis patrimonium non solùm pro viribus utiliter administrare, sed etiam nullâ sive amplitudinis, sive juris sui parte imminutum servare volentes; vix fieri posse intelligimus, ut Nobismetipsis constent administrationis Nostræ rationes, nisi certò provisum extiterit, ut facultas disponendi de Bonis, Dominiis, Proprietatibus, & Juribus ipsius Sedis & Cameræ Apostolicæ, quæ ad Nos dumtaxat, & ad Romanum pro tempore Pontificem, Supremi Principis jure, pertinet, ab aliis quibuscumque, præter Nostram, & Successorum Nostrorum scientiam, mentem, & voluntatem, exerceri minimè valeat. Idcircò perpendentes, quàm amplis facultatibus, vel expressè, vel implicite, ab Apostolica Sede instrui, vel etiam ex usu & consuetudine uti consueverint Ven. Fratres Nostri S. R. E. Cardinales, qui, per temporalem S. R. E. Ditionem, ad Bononiæ, Ferrariæ, Æmiliæ, & Urbini Legationes regendas & gubernandas, Legati de Pontificis Latere mitti, eorumque exemplo etiam Prælati Præsidentes, qui ad aliquas ex præfatis Provinciis cum facultatibus Legatorum a Latere regendas pariter & gubernandas aliquando deputari solent; ne fortè ex laxiori facultatum hujusmodi interpretatione, aut ex assertis consuetudinibus absque Nostra, & Pontificum Prædecessorum Nostrorum scientia inductis, in concedendis, aut renovandis Investituris Bonorum Feudalium, Emphyteuticorum, Livellariorum, seu alio quocumque nomine & titulo ad directum Dominium & Proprietatem Cameræ Nostræ Apostolicæ pertinentium, aliquid per eos fieri contingat, quod potestatis eisdem attributæ fines excedat, atque in ejusdem Cameræ illiusque Proprietatum & Jurium detrimentum vergere possit; post discussam priùs rem in Congregatione Particulari super Oeconomica Status Ecclesiastici administratione deputata, certos in hoc rerum genere eisdem S.R.E. Cardinalibus

Dispositio de Bonis Cameræ Apostolicæ privativè ad Romanum Pontificem spectat.

Ejus tamen de Latere Legati aliquibus facultatibus in hac parte sunt instructi.

Nè autem in earum usu facultatis fines excedantur;

Pontifex decernit ac declarat ut infra.

Legatis, & Prælatis Præsidentibus, Provinciis Legationum præfatarum respectivè præpositis, limites, quos ipsi nullis futuris temporibus prætergredi valeant, etiam declarando & indulgendo ponere & designare volentes; Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, præsentium Literarum tenore decernimus & statuimus, ut in concessionibus, dationibus, & investituris Terrarum, Arcium, Villarum, Agrorum, Possessionum cultarum, & incultarum, Casalium, Lacuum, Sylvarum, Proprietatum, Bonorum, & Jurium quorumcumque, & cujuscumque generis, ad præfatæ Sedis, & Cameræ Nostræ Apostolicæ directum, & proprietarium Dominium quomodocumque pertinentium, in Feudum proprium, sive improprium, nobile, sive ignobile, aut in emphyteusim, aliave ratione sub Census, Canonis, Livelli, pensionis, regalium, & aliarum quarumcumque responsionum & recognitionum præstatione & solutione, hactenùs factis, & deinceps quandocumque faciendis, si, & quatenùs initio concessionum, & investiturarum hujusmodi cautum expressè adjecta fit, vel fuerit, ut Feudatarii, Censuarii, aut alii quocumque nomine, aut titulo ea obtinentes, singulo quoque viginti noveni annorum, seu alio definito temporis curriculo, suarum Investiturarum, aliarumve concessionum hujusmodi renovationes ab eadem Camera petere & accipere debeant; præfati Cardinales Legati, seu Prælati cum facultatibus Legatorum Præsidentes respectivè deputati, in suæ quisque Legationis Provincia, præfiniti temporis adveniente termino, earundem Investiturarum, & Concessionum renovationes Feudatariis, Censuariis, Emphyteutis, aliisque præfatis, illas tempore habili expetentibus, servatis tamen servandis, & cum eisdem pactis, legibus, & conditionibus in prioribus Investituris appositis & conventis, concedere; & per idoneam Ministrum ipsius Cameræ Apostolicæ Procuratorem, seu Commissarium, aut alium, ad quem pertinet, tempore habili similiter fieri mandare, liberè & licitè possint & valeant, Nostra & Romani pro tempore Pontificis licentia, seu commissione speciali desuper minimè requisita.

I. *Quod Legati concedere possunt renovationes, expleto tempore in Investituris convento.*

II. *Possunt etiam consensum præstare in alienationibus dictorum Bonorum in Partibus ubi facultas concessa est.*

Quoniam verò in Ducatu & Provincia Legationis Ferrariensis, in vim antiquorum Ducalium Decretorum ab Apostolica Sede expressè confirmatorum, plerisque Censuariis, Emphyteutis, aliisque Investituras habentibus, tributa dignoscitur facultas alienandi Bona, seu Jura emphyteutica, & alias ad directum & proprietarium præfatæ Cameræ Dominium spectantia, per contractus inter vivos nuncupatos, præhabito consensu Domini directi; & alibi etiam ejusmodi facultas forsàn concessa reperitur; Volumus itidem, & statui-

ţolmus, ut ipsi Cardinales Legati, & respectivè Prælati Præsidentes prædicti; quatenùs tamen Feudatariis, Censuariis, Emphyteutis, aliisque Bonorum, & Jurium Cameralium, in Provinciis Legationum præfatarum consistentium, utilibus Possessoribus, sive ex concessionis lege, sive alias ex Supremi Principis auctoritate, generaliter vel specialiter hujusmodi facultas alienandi, distrahendi, & in alios transferendi Bona, & Jura Cameralia præfata, præhabito Domini directi, idest ipsius Cameræ Apostolicæ consensu, legitimè competat; & dummodò alienationes hujusmodi non fiant in fraudem ipsius Cameræ, & ad prævertendam, atque frustrandam eorundem Bonorum, seu Jurium, devolutionem, quæ ob deficientiam Successorum in Investituris comprehensorum, & ad eas vocatorum, imminerè dignoscatur; quotiès de consensu ipsius Cameræ nomine præstando requisiti fuerint, possint similiter & valeant, absque speciali Nostra, & Romani pro tempore Pontificis licentia, & commissione, consensus hujusmodi, Nostro, & Successorum Nostrorum, ipsiusque Cameræ nomine præstare, seu beneplacitum interponere, & novas consequenter Investituras favore acquirentium, sub iisdem tamen pactis & conditionibus dare, & concedere, ac necessaria quæcumque Instrumenta desuper celebrari facere. *Sub certis conditionibus.*

Porrò renovationes Concessionum, & Investiturarum, necnon alienationes, distractiones, & translationes Bonorum, & Jurium Cameralium præfatorum, per Cardinales Legatos, ac respectivè per Prælatos Præsidentes prædictos, ac prævio consensu præfato in prædictis casibus, juxta seriem præsentium, aliàs tamen canonicè factæ, perinde valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, & illis, in quorum favorem factæ fuerint, in omnibus, & per omnia plenissimè suffragentur, ac si de speciali, expressa, & individua Nostra, & Romani pro tempore Pontificis licentia, & commissione factæ fuissent; nec ad id alterius beneplaciti, seu confirmationis Apostolicæ adminiculum requiratur. *Idque pro illis Partibus valeat, ac si à S. Sede immediatè gestum fuisset.*

III. *Verum in casu devolutionum, & caducitatum ipsis non licet novas investituras &c. concedere.*

Cœterùm quotiès Bona, Res, & Jura prædicta, sive ob lineam finitam, sive ob non petitam præscripto tempore renovationem, aut ob non solutionem Canonum, aliarumve responsionum, seu Caposoldi, aut Laudemii, vel ob non adimpleta promissa, & in Investituris, & Concessionibus respectivè contenta, aliâve quâlibet ex causâ, juxtà præscriptum in Literis piæ memoriæ Prædecessoris Nostri Gregorii Papæ XIII., sub datum Romæ apud Sanctum Petrum Kalendis Junii Anno Incarnationis Dominicæ MDLXXX., incipien. = *Ad Romani Pontificis* = (quarum Literarum te-

no-

norem, ac dispositionem præsentibus pro insertis habentes, in omnibus, & per omnia approbamus, confirmamus, & innovamus), ad ipsam Cameram Apostolicam devoluta fuerint; Motu, scientia, & potestate prædictis, statuimus, & decernimus, non licere præfatis Cardinalibus Legatis, aut Prælatis Præsidentibus, eorumdem Bonorum, Rerum, aut Jurium, cujuscumque generis, & qualitatis existant, & quantumvis parvus, atque etiam minimus tam Proprietatis, quàm responsionis valor sit, & esse dignoscatur, novas Investituras, aliasque Concessiones quascumque dare, & elargiri; neque eorumdem Detentoribus, & Possessoribus incursas, ut præfertur, quâcumque ex causâ, caducitates, devolutiones, & privationes, etiamsi nondum ipsius Cameræ nomine declaratæ & acceptatæ fuerint, aliasque pœnas remittere, & condonare, aut restitutiones in integrum concedere, sive super Canonibus, Livellis, & Laudemiis, aliisque præstationibus non solutis concordare; Volentes, ut quicumque novas hujusmodi Investituras & Concessiones impetrare voluerint, sive se in prioribus Investituris comprehensos, aut vocatos, in casibus dubiis declarari postulent, aut etiam earumdem Investiturarum, & Concessionum renovationes sibi, tamquam proximioribus, aut hæredibus ultimi Possessoris, competere, etiam ex pacto, aut ex titulo etiam oneroso, asserant, & contendant; quive caducitates & pœnas incursas sibi remitti & condonari, aut se ad compositiones, sive ad purgationis moræ, aliudve gratiosum beneficium admitti cupiant; ad Nos, & ad Romanum pro tempore Pontificem immediatè recurrere teneantur; nec ab aliis quibuscumque novarum Concessionum hujusmodi, aut condonationum, remissionum, sive restitutionum in integrum, aliaque beneficia prædicta, seu gratiosas declarationes utiliter obtinere possint & valeant; Nos enim præmissarum omnium, & singularum gratiarum, declarationum, & beneficiorum concessiones Nobismetipsis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus privativè, & expresse, motu, scientia, & potestate similibus, harum tenore reservamus.

Et recursus etiam in casibus dubiis ad Romanum Pontificem habeatur.

Clausula pro præmissorum firmitate.

Decernentes pariter ipsas præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensus, aut alio quocumque, quantumlibet substantiali, & individuam expressionem requirente defectu notari, impugnari, restringi, invalidari, ad viam & terminos juris, aut veteris consuetudinis reduci, seu aliàs in jus, vel controversiam revocari posse, sed easdem præsentes semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios

rios

rios & integros effectus sortiri & obtinere. Sicque, & non aliter Cardinalium Legatorum, aut Prælatorum Præsidentium prædictorum facultates, & privilegia, sive expressa, sive per generalitatem verborum concepta, intelligi, & interpretari debere; atque ita in præmissis omnibus & singulis censeri, & per quoscumque Judices Ordinarios & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Camerarium, & alios Cardinales, necnon ipsius Cameræ Apostolicæ Thesaurarium generalem, Præsidentes Clericos, aliosve Officiales, & Ministros, ac cœteros, quavis auctoritate, & potestate fungentes, & quandocumque functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiri debere, ac irritum, & inane, si secùs super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Gregorius Prædecessor in superius relata Constitutione voluit non obstare; necnon Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & Locorum in Provincijs Legationum præfatarum consistentium quorumlibet, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibus, stilis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus; Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis etiam favore Cardinalium Legatorum, aut Prælatorum Præsidentium prædictorum, communiter, seu peculiariter sub quibuscumque verborum tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plenè, & sufficientèr expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxàt, Motu, & potestatis plenitudine paribus specialiter & exprèssè derogamus, cœterisque contrariis quibuscumque.

Pontifex mandat præsentium publicationem.

Utque eædem præsentes ad omnium Censuariorum, Feudatariorum, Emphyteutarum, aliorumque Bonorum & Jurium Cameralium in Provinciis Legationum præfatarum consistentium, utilium Possessorum, & aliorum, quos ipsæ præsentes concernunt, notitiam faciliùs deducantur;

Vo-

Volumus, & decernimus ipsas præsentes in plena Cameræ legi & registrari, ac ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, aliisque consuetis locis, per aliquem ex Cursoribus Nostris in Urbe; In singulis verò Legationibus prædictis in Loco residentiæ Cardinalis Legati, aut Prælati Præsidentis, publicari, & affigi, ac earum exempla ibidem affixa relinqui; quæ sic publicatæ, & affixæ, omnes & singulos præfatos perindè afficiant, & arctent, ac si illorum unicuique personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent. Quodque earundem præsentium Transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsùs fides in Judicio, & extra illud ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Et Fidem transumptis haberi.

Sanctio pœnalis.

Nulli ergò omninò Hominum liceat hanc paginam Nostri Decreti, statuti, reservationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Pont. An. VIII. die 12. Junii 1748.

Datum in Arce Gandulphi Albanen. Diœcesis Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVIII., pridie Idus Junii, Pontificatus Nostri Anno octavo.

Pro D. Cardinali Passioneo

J. Datarius, Ioannes Florius Substitutus.

VISA
de Curia J. C. Boschi.

I. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Anno a Nativitate Domini Nostri JESU CHRISTI millesimo septingentesimo quadragesimo octavo, Indictione undecima, die verò tertia Julii, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri D. BENEDICTI Divina Providentia PAPÆ XIV. Anno Octavo, supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valvas Basilicæ Lateranensis, & Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque Generalis in Monte Citatorio, & in Acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Franciscum Romolatium Apost. Curs.

Horatius Mugnaini Mag. Curs.